

Elektronische nieuwsbrief VVIA

VLAAMSE VERENIGING VOOR INDUSTRIËLE

ARCHEOLOGIE vzw

nr 1, 2007

Wij nodigen U uit om deze nieuwsbrief verder te zenden aan vrienden en kennissen die ook geïnteresseerd zijn in de studie en het behoud van industrieel en technisch erfgoed

Inhoud

- **Uitdagingen voor de VVIA**
- **Brownfields**
- **Fusietraject erfgoedsteunpunten**
- **Restauratie van een serre in Hoegaarden**
- **De brokstukken van een station in Halle**
- **Gerardsmolen te Wippelgem**
- **Bodemonderzoek haarsnijderijen Lokeren**
- **WALLONIË**
 - *Kolenwasserij Binche dan toch archiefbewaarplaats ???*
- **CATALONIË:**
 - *Bier in Catalonië*
- **FRANKRIJK:**
 - *Defiscalisatie van oude machines in Frankrijk ?*
- **GROOT-BRITTANNIE**
 - *Steenkool in Noord-Oost Wales*
- **NEDERLAND**
 - *2007: Jaar van de molens*
 - *Veenendaal - Hollandia-textielfabriek*
- **PUBLICATIES**
 - *Historische vaartuigen*
 - *Spoorwegen in België*
- **WEBSITES:**
 - *40.000 Belgische historische postkaarten online*
 - *Pannenstraat*
 - *Toerisme en Spoorpatrimonium*
- **Waarom industriële archeologie zo interessant is ...**
- **Agenda :**
 - *Tweede Europees Contactweekend Industrieel en Technisch Erfgoed: 25-27 mei e.k. in Kortrijk en Zwevegem*
 - *Contactbijeenkomst verenigingen en vrijwilligersinitiatieven mijnbouw en groeven: 11-14 oktober*
 - *Papier en molens*
 - *25 jaar verzamelen*
 - *25 jaar Vlasmuseum*
- **Vraag en aanbod:**
 - *Souweine*
 - *Torenuurwerken*
 - *Installaties in het Zwembad van Vorst*

- o *(Tijdelijke) vrijwilligers gezocht om een smalspoortraject te helpen opbreken*
- o *Modelbouw van historische scheepstypen*
- o *Tot horeca herbestemde gebouwen in Brussel*
- o *Traktor gezocht...*
- o *Evenementenbureau zoekt industriële ruimte voor 80 personen*
- o *Industriële wafeloven*
- o *Talenknobbels gezocht*

Berichten voor die editie dienen ons voor 15 april te bereiken.

Uitdagingen voor de VVIA

Dit jaar en komende jaren wordt een periode van grote uitdagingen voor de VVIA.

In **2007** zullen wij langzamerhand ons nieuw centrum operationeel maken in de voormalige elektriciteitscentrale van Zwevegem. Onze bibliotheek en documentatiecentrum (in totaal zo'n 30 ton boeken en tijdschriften) is intussen reeds van verschillende plekken naar een voorlopige plek in dit gebouw overgebracht. Er moeten nu nog een heleboel bouwfysische, restauratie- en opruimingswerken gebeuren in de ruimte die ons toegewezen werd voordat we - hopelijk later dit jaar - heel het boekengewicht naar de definitieve plek kunnen overbrengen. Voor het uitwerken van concepten zal Lucie Maluta ons als stagiaire vanaf april tot einde juli bijstaan.

In **2008** bestaat de VVIA dertig jaar. Er wordt nu al gehersenstormd over wat we volgend jaar gaan doen om ons derde lustrum niet ongemerkt te laten voorbij gaan - en alle ideeën van onze leden en sympathisanten zijn uiteraard welkom.

In **2009** is VVIA twintig jaar verbroederd met onze Catalaanse collegae van de *Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya* - die op haar beurt aan de basis lag van de oprichting van E-FAITH en ook van een hele reeks persoonlijke vriendschappen. Ook daar willen we de nodige aandacht aan besteden, met een aantal gezamenlijke activiteiten en zeker een VVIA-reis naar Catalonië.

Omdat tijdens voorbije maanden een paar actieve medewerkers hun activiteiten sterk moesten terugschroeven omwille van familiale en gezondheidsredenen, zijn we nu op zoek naar vrijwilligers die het VVIA-team willen versterken. We zoeken zowel doeners als denkers - mensen die mee willen denken over projecten, die kleine (of grotere) taken willen opnemen,

die via de VVIA een stukje van hun ideeën in de praktijk willen toepassen of tot realiteit omzetten.

Ze kunnen zich gewoon aanmelden voor losse medewerker, maar kunnen ook een [effectief lidmaatschap](#) opnemen - ofwel ten persoonlijke titel ofwel namens hun vereniging.

Mocht U belangstelling hebben om een handje toe te steken, neem dan even contact op via vvia@vvia.be

Lidgeld

VVIA is nog steeds niet gesubsidieerd door de overheid. Uw lidgeld en Uw steun zijn daarom des te noodzakelijker om onze projecten te kunnen waar maken, en om verder te timmeren aan de studie, het behoud en de ontsluiting van het industrieel en technisch erfgoed in Vlaanderen.

Mocht U Uw lidgeld voor 2007 nog niet betaald hebben, dan kan dat nu nog steeds - informatie, tarieven en onze rekeningnummers vindt U op [onze website onder 'lid worden'](#).
Met dank !!!

Brownfields

Uit de beslissingen van de Vlaamse Regering van vrijdag 8 december 2006:

"Op voorstel van minister Dirk Van Mechelen

Na advies van de Raad van State hecht de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het ontwerpdecreet over Brownfieldconvenanten. Vlaanderen heeft enerzijds nood aan duurzame bedrijventerreinen en aan terreinen voor huisvesting, recreatie, natuur, enzovoort, terwijl anderzijds een aantal gebieden die vroeger werden gebruikt voor industriële of commerciële doeleinden er nu verlaten blijven. Die braakliggende of onderbenutte terreinen (brownfields) hebben een potentieel voor hergebruik, maar de herontwikkelingskosten zijn vaak aanzienlijk, waardoor deze gronden door investeerders en projectontwikkelaars worden genegeerd. Het voorliggende decreet biedt nu een grondslag voor de totstandkoming van convenanten tussen de Vlaamse Regering enerzijds en private en/of publieke partners anderzijds die de herontwikkeling van Brownfields tot doel hebben. Het afsluiten van dergelijke brownfieldconvenanten met de Vlaamse overheid biedt allerhande juridisch-administratieve en financiële faciliteiten. Deze voordelen moeten de ontwikkeling van Brownfieldprojecten aantrekkelijker maken voor investeerders en projectontwikkelaars. Het ontwerpdecreet wordt ingediend bij het Vlaams Parlement."

Fusietraject erfgoedsteunpunten

Minister van Cultuur Bert Anciaux heeft beslist om tegen 1 januari 2008 beide erfgoedsteunpunten (Culturele Biografie Vlaanderen vzw en het Vlaams Centrum voor Volkcultuur vzw) te fusioneren. Het doel is te komen tot *"één performant steunpunt voor de hele cultureel erfgoedsector"* (cit. en sic). Begin februari werd het fusietraject opgestart. Hiermee wordt een volgende stap gezet naar de pyramidale structuur voor de erfgoedsector, gedacht door en ten dienste van minister en overheid.

Voor meer informatie kan u terecht bij bart.vanderherten@cjsm.vlaanderen.be

Restauratie van een serre in Hoegaarden

De vzw [Tuinen van Hoegaarden](#) ontving dit jaar de [Hans Vredeman de Vriesprijs](#). De prijs ter

waarde van 6000 euro wordt besteed aan de restauratie van de neogotische 19de eeuwse druivenserre in het Kapittelpark te Hoegaarden. De restauratie van het ijzer- en smeedwerk zal de serre opnieuw in haar oorspronkelijke staat herstellen en zal het uitzicht van de hele tuin verfraaijen.

De brokstukken van een station in Halle

In vroegere afleveringen van de e-nieuwsbrief werd reeds ingegaan op het 'gedemonteerde' station van Halle. De Halse groendienst maakte nu met een reeks gerecupereerde brokstukken [een kunstwerkje op het verkeerseilandje midden op het Possozplein](#). Eerder dit jaar kregen ornamenten van het oud station ook al een plaats op het Stationsplein in Halle. Tientallen waardevolle ornamenten in blauwe hardsteen werden hiervoor uitgezocht en schoon gemaakt. De ornamenten werden gedeeltelijk in de plaats gezet van de gewone betonnen zuiltjes die verhinderen dat wagens op het plein rijden.

Gerardsmolen te Wippelgem

Er is een storm van protest losgebroken tegen de bouw van een groot appartementsgebouw aan de oostzijde van de [stenen bergmolen van Wippelgem](#) (zie ook de [beschrijving in het Belgisch Molenbestand](#)). Daardoor komt het windrecht van de molen in het gevaar.

De molen werd in 1986 grondig gerestaureerd en kreeg [begin 2003 nog een uitgebreide onderhoudsbeurt](#). Sedert 1994 is de molen in concessie gegeven aan de actieve [vzw Gerardsmolen](#), die de molen regelmatig laat draaien en die instaat voor de openstelling van het monument.

Buurtbewoners, onder leiding van Lutgard De Causmaecker, en de molenaars verzetten zich tegen de bouwplannen en [verzamelden reeds een goeie 500 handtekeningen tegen de bouwplannen](#). Rik De Baerdemaeker van de vzw Gerardsmolen zegt: „De oostenwind is een aangename, gestage wind, zonder stoten, wat het goed werken maakt. Omdat het gebouw in volume zal verdubbelen en er een groot dak bijkomt, zal dat zeker gevolgen hebben op het maalvaardig zijn. Eerst maakt de gemeente de molen maalvaardig en laten ze die restaureren, dan kunnen ze nu toch geen bouwvergunning afleveren? De goede werking van één van de belangrijkste Evergemse monumenten komt in het gedrang. (...) Een molen die niet kan malen, is een dode molen.”

Intussen is het dorp blijkbaar in twee kampen verdeeld. [Een aantal handelaars en uiteraard de immobiliënpromotor](#) verwijten de molenliefhebbers dat zij het dorp willen bevriezen en daardoor doen uitsterven. De bewoners van de appartementen zien zij immers als welgekomen klanten voor hun negocie.

Toch kwam er alvast een kink in de kabel voor de bouw van de appartementen - niet zozeer door de petitie van de buurtbewoners, maar doordat de officiële aanplakbrief voor de bouwaanvraag verdween of niet geafficheerd was op de plek waar de appartementen zouden komen.

Wie de vzw Gerardsmolen op één of andere manier wil helpen kan per e-mail contact opnemen met de [vzw Gerardsmolen](#), of met [Rik De Baerdemaeker](#)

Bodemonderzoek voor de voormalige haarsnijderijen in Lokeren

De typische nijverheid van Lokeren waren de 'haarsnijderijen', het verwerken van (konijnen)haar voor de productie van vilt. Hierbij werden heelwat milieuschadelijke stoffen gebruikt.

Zopas rondde de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) het oriënterend bodemonderzoek af van de voormalige haarsnijderijen in het centrum van Lokeren. Dit werd opgedragen bij [ministerieel besluit van 3 november 2005](#), als uitvoering van het besluit van 25

augustus 2005 waarin de « Woonzone Voormalige haarsnijderijen Lokeren » als site wordt vastgesteld, overeenkomstig artikel 47ter van het Bodemsaneringsdecreet. Hiermee was Lokeren [één van de eerste steden in Vlaanderen waar een dergelijk onderzoek opgedragen en uitgevoerd werd.](#)

Voor de 27 locaties in de binnenstad van Lokeren is het oriënterend bodemonderzoek nu afgerond. Hiertoe werden op elke locatie een aantal stalen genomen van de grond en grondwater. De stalen werden geanalyseerd op de mogelijke historische verontreiniging afkomstig van de haarsnijderijen.

Voor slechts 7 locaties komt geen historische bodemverontreiniging voor, of zijn vastgestelde concentraties dermate klein dat verder onderzoek niet aangewezen is. Voor deze percelen is het bodemonderzoek afgerond en levert de OVAM eerstdaags het bodemattest af.

Op de 20 overige locaties is er voornamelijk bodemverontreiniging met kwik aangetroffen. Omdat de overschrijdingen van de bodemsaneringsnorm veelal beperkt zijn en de bodemverontreiniging niet aan de oppervlakte komt, dienen geen voorzorgsmaatregelen genomen te worden. Wel zal de OVAM hier de aangetroffen bodemverontreiniging met behulp van bijkomende boringen afperken en een uitgebreide risico-analyse opstellen die duidelijkheid zal geven over de al dan niet noodzaak van een sanering. Voor de uitvoering van dit beschrijvend bodemonderzoek heeft de OVAM de opdracht gegeven aan de TV Technum-Rimeco. Het terreinwerk wordt voorzien voor de maanden mei en juni 2007. Alle betrokken bewoners en eigenaars zijn aangeschreven om hen van de verdere stappen in het bodemonderzoek op de hoogte te brengen.

Op sommige locaties komt ook kwik voor in het grondwater. Omdat kwik eerder de neiging heeft zich vast te zetten op de bodemdeeltjes, zijn de concentraties aan kwik in het grondwater over het algemeen lager. Op enkele plaatsen is kwik niet de enige parameter en komt ook verontreiniging voor met andere zware metalen, PAK (polyaromatische koolwaterstoffen), minerale olie en VOCl (vluchtige organische chloorverbindingen). Op sommige locaties is de herkomst van deze stoffen nog niet met zekerheid aangetoond. Ook recentere bedrijvigheden kunnen hiervan aan de oorzaak liggen. Deze verontreinigingen zijn ook vrij beperkt en er dienen geen

voorzorgsmaatregelen voor genomen te worden.

Wie meer informatie wil, kan ook altijd terecht op de infolijn van de OVAM op het nummer 015/284 458 of e-mailen naar ovam@woonzones.be. Extra informatie wordt tenslotte aangeboden op de webstek www.lokeren.woonzones.be. Op deze webstek is een plan opgenomen waarop alle sites die deel uitmaken van het woonzoneproject 'Voormalige haarsnijderijen te Lokeren' zijn aangegeven.

WALLONIË

Kolenwasserij Binche dan toch archiefbewaarplaats ???

In onze e-nieuwsbrief van april brachten wij op basis van teksten van het Waalse gewest een artikel over de herbestemming van de kolenwasserij Van Binche, waarin o.m. een intermediaire archiefbewaarplaats voor het het Algemeen Rijksarchief zou ondergebracht worden. Een maand later moesten wij - op basis van een rechtszetting van dr. Karel Velle, Algemeen Rijksarchivaris - stellen "*In kolenwasserij Binche dan toch geen archiefbewaarplaats*".

Zopas dwarrelde '[La Lettre du Patrimoine](#)' - officiële publicatie van het Waalse Gewest - in

onze brievenbus en tot onze grote verbazing lezen we daarin (p. 21) : "*Cet ancien lavoir à charbon va accueillir dans les prochaines années de nouveaux occupants: les Archives générales du Royaume (centre intermédiaire d'archives), l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique (stockage de carottes géologiques et fossiles), [...] A ce jour, 14.000 m² ont d'ores et déjà trouvé preneur; les 6000 m² encore disponibles ont été répartis en huit lots, de 200 à 1200 m² environ, qui pourraient être aménagés pour accueillir des bureaux, PME, HORECA etc.*" - mocht er iemand in één van deze loten geïntereiseerd zijn, danb kan hij/zij steeds contact opnemen met info@triagelavoir.be. Blijkbaar heeft in het Waalse Gewest niemand het mei-nummer van onze e-nieuwsbrief gelezen...

CATALONIË:

In voorbereiding van het 20-jarig lustrum van de verbroedering tussen de VVIA en de Catalaanse vereniging voor industriële archeologie (1989-2009) brengen wij in elke e-nieuwsbrief een bijdrage over één of ander aspect van het industrieel erfgoed van Catalonië. In dit nummer gaan we in op:

Bier in Catalonië

Omdat in Zuid-Europa fruit meer dan voldoende suikers bevat om rechtstreeks tot alcoholische dranken te vergisten, moet men daar de moeilijke omweg niet volgen via gemout graan en de omzetting van zetmeel tot suikers door diastasen. Wijn maken van druiven, cider van appels,... is eenvoudiger maar kan in onze Noordelijke streken niet. In het zuiden liggen vooral de druiven aan de basis van wijn, cognac, armagnac en soortgenoten, en wijnazijn.

Bij ons vormen bier, jeneverf, en graanalcohol het rijtje.

Opmerkelijk is echter dat Catalonië eveneens een rijke biercultuur kent.

Spaanse onderzoekers vermelden dat het verbruik van bier op het Iberische schiereiland ingevoerd werd met de komst van de 'Vlaamse' vorsten, de in Brugge geboren Filips de Schone (1478-1506) en vooral Karel V (cf. Francisco Fero Parrondo: [La industria cervecera en España](#), in: *Annales de Geografía*, 2005, 25, pp. 163-178). [Karel V \(In Spanje Karel I\)](#) liet in elk geval nadat hij zich uit het politieke leven terugtrok een kleine brouwerij installeren in het klooster van Yusto, ten noorden van Cáceres. Ze werd geleid door [Enrique \(Hendrik, Erik\) Van der Trehen](#), een meester-brouwer uit Vlaanderen, een feit dat recent nog benadrukt werd door de Fundación Academia Europa de Yuste.

Het eerste bier werd in elk geval niet geapprecieerd in Spanje, en al de eerste producenten waren inwijkelingen. Probleem was ook aan hop te geraken, waar Vlaanderen blijkbaar de exclusiviteit van had.

Bier zou echter in de laatste decennia van de 19de eeuw doorbreken - vermoedelijk als vervanging van wijn nadat de wijnranken vernietigd waren door de uit Amerika afkomstige [phylloxera-parasiet](#) (druifluus). Deze werd in 1863 opgemerkt in de Gard-regio, sloeg vanaf 1872 toe in de Zuid-Franse Roussillon, en bereikte in 1887 de wijnvelden van de Penedès. Noord-Spanje, waar de parasiet hard toegeslagen had gaf bij de oprichting van brouwerijen de toon aan. In Asturië werd in 1893 in Gijón de brouwerij 'La Estrella de Gijón' opgericht door Suardiaz en Bachmaier met uit Duitsland geïmporteerde installaties. Ook andere brouwerijen in dezelfde streek (Oviedo, 1900) maakten gebruik van Duitse uitrusting en know how. In Barcelona werden, naast de brouwerij Damm (1876) voor het einde van de 19de eeuw nog vier andere brouwerijen opgericht. Ook in Zaragoza, Santander, San Sebastián en Sevilla werd bier gebrouwen. In Catalonië zou bier langzamerhand een onderdeel worden van de smaakcultuur, en - opvallend - ontstonden ook een aantal stokerijen die graanalcohol produceerden (daarvan blijven er nu nog een handvol over).

Bier is intussen één van de belangrijkste dranken in Catalonië - je zegt er "cervesa" met een 's' en niet met een 'z'. De regio houdt een aantal oude biertradities in ere, bezit een '[Acadèmia de la Cervesa](#)' (die trouwens van 2 tot 6 april e.k. een studiereis naar Belgische brouwerijen organiseert en op zijn website ook aandacht besteedt aan het [overlijden van meester-brouwer Michel Slaghmuylder uit Ninove](#)) en een [vereniging CerveArt](#) die zich inzet voor de verspreiding van de kennis van het bier en o.m. cursussen organiseert over het zelf maken van bier en over bier proeven.

Wanneer je van de luchthaven met de bus naar Barcelona rijdt, dan kom je al onmiddellijk langs de grote [Damm-brouwerij](#) met zijn bekende 'Estrella'-bier, gelegen op het grondgebied van de voorstad El Prat del Llobregat. De brouwerij werd in 1876 in het centrum van Barcelona opgericht om toen te beginnen met het brouwen van een bier naar Straatsburgs type, in 1905 verhuisde ze naar een nieuwe brouwerij (La Bohèmia) in de Roselló-sstraat. In de loop van de tweede helft van vorige eeuw zou Damm langzamerhand andere lokale brouwerijen opslorpen (o.m. in 1964 deze van Gramenet) en filialen openen in València, Granada, Sevilla, Murcia, Mallorca en Ceuta. Vanaf 1975 werd gebrouwen in El Prat, waar nu een ultramoderne nieuwe brouwerij staat. Damm is een grootbrouwerij, die in Spanje ook Budweiser in licentie commercialiseert.

Ook in Barcelona vinden we de [brouwerij-mouterij San Miguel](#) . Deze brouwerij werd in 1946 in Lleida (Lérida) gesticht onder de naam 'La Segarra'. Door allerlei administratieve en andere belemmeringen duurde het tot 1953 voordat de productie kon starten. In 1957 nam men de naam 'San Miguel Fábricas De Cerveza y Malta' aan. In 1966 werd een brouwerij geopend in Málaga en in 1969 een andere in Burgos. In 1970 werd de *Compañía Hispano Holandesa de Cerveza* overgekocht van de groep Heineken-Unilever. De naam "San Miguel" zou voortkomen van een Filippijnse Augustijner-brouwerij, waarvan de naam en de rechten gekocht werden. Via via kwamen de aandelen in handen van Danone, die ze in 2000 inbracht in de Spaanse brouwerijgroep Mahou. Deze laatste werd in 1899 opgericht door Casimiro Mahou Birhans uit Metz, en bezit nu eveneens brouwerijen in Madrid en Guadalajara. Danone heeft 33% van de aandelen van Mahou in handen.

Een bekend bier van deze brouwerij is de 'San Miguel 1516' (een pilsbier van 5,4°)

Een derde brouwerij in Barcelona is de [Cervezas Moritz](#), de oudste nog bestaande. In 1851 arriveerde Louis Moritz Trautman in Barcelona om er een thans verdwenen kleine brouwerij te leiden. Moritz was in 1830 geboren in Pfaffenhoffen in de Elzas. In 1858 kocht hij het bedrijf van de oorspronkelijke eigenaar Ernesto Ganivet. Een jaar later startte de uitbreiding van Barcelona volgens de plannen van Ildefons Cerdà, en daardoor kon de brouwer zijn markt natuurlijk uitbreiden. In 1864 werd een grote nieuwe brouwerij opgetrokken aan de Ronda de Sant Antoni, op de grens tussen de oude en de nieuwe stad en vlakbij de Gran Via en de universiteit, op de plaats waar ze nu nog gevestigd is. Moritz baatte toen ook een café uit, eens de oorsprong van FC Barcelona...

Omstreeks de jaren 1970 werd de productie echter stilgelegd, maar in 2004 besloten de nazaten van de stichter om het oude merk terug in de omloop te brengen. De oorspronkelijke brouwerij werd, naar plannen van de bekende architect Jean Nouvel, omgevormd tot een ontspannings- en gastronomisch centrum. Het opnieuw lanceren van het oude biermerk is intussen één van de bekendste voorbeelden inzake marketing geworden, én een niet meer weg te denken onderdeel van de Barcelonese cultuur en erfgoed.

Ook op andere plekken vinden we in Catalonië nog sporen van brouwerijen terug.

In Lleida is de zetel van Mahou (waar San Miguel een onderdeel van is). Alhoewel er hier niet meer gebrouwen wordt transformeerde het bedrijf zijn oude gebouwen tot een [Centre d'Interpretació Industrial](#), een interpretatiecentrum voor de geschiedenis van het bier en de eigen bedrijfsgeschiedenis. In het Frans gedeelte van Catalonië (Catalunya del Norte, de Roussillon of liever de 'Roselló') wordt gebrouwen in La Prade, en in twee brouwerijen in Argeles de la Marenda (Argelès-sur-Mer), w.o. de artisanale [Cerveseria Artesanal de les Alberes](#). Deze laatste werd in 1999 opgericht door Gregor Engler, afstammeling van Henry Koenig die in 1838 de brouwerij "Vieille Verrerie" in Petite Rosselle (Moesel) oprichten. Zijn erfgenamen bleven deze bedrijvigheid uitoefenen tot begin 1900. Zijn dochter, Elisabeth, was gehuwd met de schooldirecteur van de bekende Wendel-mijnen en lag aan de oorsprong van een lijn ingenieurs - de laatste daarvan was Grégor die in Frans Catalonië in 1999 de oude brouwerstraditie terug zou opnemen. Of hoe een balletje rollen kan...

Daarnaast zijn er in Catalonië een aantal kleine lokale artisanale brouwerijen die vaak een origineel bier maken - sommigen zouden goed op stap kunnen met onze 'Dolle Brouwers' uit Esen. Vermelden we bv. het ["Glops"-bier](#) uit L'Hospitalet de Llobregat, in drie variëteiten, *la fumada, la torrada y la negra*. Ook microbrouwerijen en café-brouwerijen duiken op, zoals [La Cervesera Artesana](#) in de Carrer S. Agustí in het centrum van Barcelona en de [Cervesa Artesana i Ca l'Arenys](#) in Valls de Torroella (nabij Barcelona). Vorig jaar werd in Mediona, midden in de bergachtige Penedès-wijnstreek ten westen van Barcelona, de eerste [Mostra de la Cervesa Artesanal](#) georganiseerd, samenvallend met de jaarlijkse kunst- en ambachtenmarkt. Een [tweede editie is in elk geval gepland voor begin juni 2007](#) waarop een selectie Belgische bieren zal vertegenwoordigd zijn. En last but not least is er de Vlaamse kroeg ["Den Zatte Pater"](#) aan het centraal park in Mataró, met meer dan 170 bieren van bij ons. Daarmee is de cirkel rond. Het wankel stapje van Karel V tot zatte paters wordt hier gezet.

En misschien hebben jullie intussen ook gemerkt dat je in Spanje 18 jaar moet zijn om te mogen surfen op de websites van de verschillende brouwerijen...

FRANKRIJK :

Defiscalisatie van oude machines ?

Onze collega's van CILAC signaleren dat er bij het Franse ministerie van Cultuur een besluit ter ondertekening voorligt waarbij oude machines en bedrijfsuitrustingen, die geen productieve functie meer vervullen maar door bedrijven behouden worden om hun erfgoedwaarde, vrijgesteld zouden worden van belastingen. Dit is een gevolg van het rapport inzake industriële architectuur en industrieel erfgoed dat de prefect Loiseau in 1993, dus veertien jaar geleden, opstelde en overhandigde aan de toenmalige minister Jacques Toubon - en dat oorspronkelijk in de schuiven van het ministerie verdween. Het is alvast een interessante benadering die het behoud van industrieel erfgoed bij nijveraars kan stimuleren. Wij volgen dit op en houden onze lezers op de hoogte van zodra meer geweten is over de aard en de draagwijdte van deze maatregel.

GROOT-BRITTANNIE

Steenkool in Noord-Oost Wales

Wij wezen al herhaaldelijk op de voortreffelijke manier waarop de Britse televisie omgaat met geschiedenis en erfgoed - zie o.m. het artikel over de *Monumentenstrijd* in het mei-nummer van deze nieuwsbrief.

Zopas plaatste BBC Wales in haar sectie 'lokale geschiedenis' een boeiende [website online](#)

[gewijd aan de steenkoolmijnen van Noord-Oost Wales online](#). De website is grotendeels gebaseerd op de programma's die Jon Gower maakte samen met de historicus Alister Williams. Je vindt op de website algemene informatie en historische achtergronden, de geschiedenis van de belangrijkste uitbatingen, verhalen van mijnrampen, stakingen en oproer, schitterende oude foto's, familievertellingen, geluidsfragmenten, commentaren en aanvullingen van bezoekers van de website,...

Op de toegangspagina vind je ook de links naar andere historische projecten van BBC-Wales. We vallen in herhaling - maar misschien kan onze VRT hieruit de nodige lering trekken en inspiratie halen...

NEDERLAND

2007: Jaar van de molens

Dit jaar is uitgeroepen tot het Jaar van de molen. De Vereniging van de Hollandsche molen wil in 2007 extra aandacht vragen voor deze oerhollandse monumenten. De aftrap van het themajaar vindt plaats in het [Noordbrabants Museum](#) in 's Hertogenbosch. In dit museum wordt vanaf 28 januari de tentoonstelling 'Molens: van Rembrandt tot Mondriaan' georganiseerd. De tentoonstelling vertelt het verhaal van de molen in de kunst. Verder kunt u schaalmodellen van molens bekijken, ontdekt u de techniek achter de molen uitgelegd en neemt u een kijkje in de toekomst van de molen. De tentoonstelling is aansluitend te zien in [Museum Bredius](#) in Den Haag en in het [Drents Museum](#) in Assen. Voor meer informatie over het jaar van de molen vindt u op de website www.jaarvandemolen.nl. Als u meer wilt weten over de Vereniging de Hollandsche Molen, kijkt u op www.molens.nl.

Veenendaal - Hollandia-textielfabriek

Binnenkort start de restauratie van de bedrijfspanden van de voormalige [Hollandia-textielfabriek](#) aan het Verlaat in Veenendaal. De fabrieksgebouwen staan al 25 jaar leeg en verkeren in erg slechte staat.

Met de restauratie blijft het laatste industriecomplex dat nog herinnert aan de Veenendaalse wolindustrie behouden. Ooit telde Veenendaal vele wolspinnerijen, en vormde daarmee naast de traditionele textielcentra als Tilburg en Twente een belangrijk industriegebied. Een markant onderdeel van de Hollandiafabriek is de gemetselde schoorsteen, die dateert uit 1899. Het jaartal is in gele baksteen op fraaie wijze ingemetseld in de schoorsteenpijp.

Aangezien de 24 meter hoge schoor- steenpijp in zeer slechte staat verkeert, zal de schoorsteen eerst worden gesloopt om daarna weer te worden opgebouwd. Bij deze methode wordt de schoorsteenpijp in zes stukken gezaagd, waarna de delen met een kraan op de grond worden geplaatst. Hier zal het herstel aan het voegwerk plaatsvinden, een klus die wordt uitgevoerd door [schoorsteenbouwer Harm Meijer](#) uit ten Boer (Groningen). De zaagmethode werd in 2006 voor het eerst toegepast bij een fabrieksschoorsteen van een verf fabriek in Sneek. Het herstel van de Hollandia-schoorsteen wordt geraamd op ca. € 180.000. De gemeente subsidieert de restauratie met € 67.000. De kosten van afbraak en het herplaatsen van de schoorsteen worden gefinancierd door de [projectontwikkelaar BAM Vastgoed](#).

PUBLICATIES

Historische Vaartuigen

De *Vlaamse Vereniging tot Behoud van Historische Vaartuigen*, VVBHV vzw, verdeelt sinds midden 2006 een nieuwsbrief onder haar aangesloten leden, eigenaars van historische vaartuigen. Om de werking van de vereniging breder kenbaar te maken wil men deze nieuwsbrief ook elektronisch verspreiden onder de andere verenigingen en bij vrijwilligers die zich in Vlaanderen met varend erfgoed bezig houden of er interesse voor hebben. Men hoopt hiermee op termijn de onderlinge contacten te verstevigen en op die manier mee te werken aan een koepel voor het varend erfgoed in Vlaanderen.

Wie die deze nieuwsbrief wenst te ontvangen (10x per jaar is het doel) kan een bericht sturen naar vvbhv@hotmail.com

Meer info over de VVBHV kan u vinden op de website (www.freewebs.com/vvbhv).

Spoorwegen in België

In 1985 verzorgde de VVIA, ter gelegenheid van 150 jaar spoorwegen in België, een herdruk van het eerste historisch overzicht dat ooit over de Belgische spoorlijnen verscheen: de '*Histoire des vingt-cinq premières années des chemins de fer en Belgique*' van A. de Laveleye (1862). Dit werk (228 blz.) geeft lijn per lijn een overzicht van alle spoorverbindingen die op het ogenblik van de verschijning in uitbating of in aanleg waren, met uitbatingcijfers, technische gegevens, informatie over aandeelhouders en economische belangen, etc. Het is een ongelooflijke bron van informatie voor het tijdperk waarin de basis gelegd werd van het Belgische spoorwegennetwerk.

Aan deze uitgave werd een inleiding toegevoegd die de eerste 25 jaren van de spoorwegen kadert in de algemene spoorweg-geschiedenis, van het eerste paarden-getrokken lijntje aan Le Grand Hornu, tot het ontstaan van de NMBS, de elektrificatie, de buurtspoorwegen en de Belgische spoorwegbelangen in het buitenland (62 blz). Als naschrift werd gekozen voor het 10 bladzijden lange romantische gedicht van de Vlaamse dichter Karel Bogaerd, '*De Yzeren Wegen in België*' (1861):

*O spoorweg! bron van zegeningen
Die met een sterken broederband
De volken bindt, U wil ik zingen
Gy welvaart van myn Vaderland (...)*

Bij de verhuis van de VVIA kwamen nog een aantal van deze boeken boven water.

Wij bieden ze nu aan onze leden aan tegen de prijs van 15 euro (verzending in België en naar Nederland inbegrepen).

Wie geïnteresseerd is in één van deze boeken stort het verschuldigde bedrag op bankrekening 462-7314161-68 van de VVIA met vermelding "... ex Spoorwegen in België" (vanuit Nederland: IBAN: BE82 4627 3141 6168, BIC: KREDBEBB)

WEBSITES

40.000 Belgische historische postkaarten online

Met meer dan 40.000 historische postkaarten, foto's, knipsels en gravures van steden, gebouwen, landschappen, monumenten en kunstwerken in België uit het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw biedt de topografische collectie van de Gentse

Universiteitsbibliotheek een unieke blik op het culturele bouwpatrimonium van België.

Gegroepeerd op plaats en onderwerp wordt deze collectie nu online aangeboden aan het publiek. Voor architecten, kunsthistorici en erfgoedbeheerders is deze collectie van uitzonderlijk belang omdat zij ook beelden bevat van een deel van het historische patrimonium dat ondertussen verdwenen is.

De collectie zelf gaat terug op de verzameling Belgische Documentatie, in het begin van de 20ste eeuw opgezet met als doel het culturele erfgoed van ons land te inventariseren. In 1970 werd een deel van deze documentatie door het ACL, het huidige Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, geschonken aan het HIKO (Hoger Instituut voor kunstgeschiedenis en Oudheidkunde) in Gent. In 2000 werd de collectie overgebracht naar de Universiteitsbibliotheek waar ze in 2006 werd gedigitaliseerd.

Bedrijven zijn natuurlijk sterk in de minderheid, her en der zijn er wel enkele opgenomen (zoals de stokerij Van Thorenburg in Gent, in totaal 23 brouwerijen,...), stations en ook een aantal grote openbare werken kun je er wel vinden. Er zijn geen afbeeldingen van de

steenkoolmijnen van Beringen, Winterslag, Waterschei,... - wél een reeks foto's van de mijnerken, en daarnaast een hele reeks oude Kempische hoevetjes. De foto's geven dus zeker geen representatief beeld van hetgeen in ons land gebouwd werd.

Jammer genoeg werden de oorspronkelijke Franse beschrijvingen overgenomen (zodat men voor Kortrijk nog spreekt over de 'Ecole Notre Dame des Anges' (O.L.V. ter Engelen) en de 'Chapelle aux Puits' (de Putkapel). Jammer ook dat men in hoofdzaak slechts op stad/regio kan zoeken, en thematisch maar via een erg beperkt aantal zoektermen.

Om deze website te bekijken moet ook Adobe Flash versie 9 geïnstalleerd zijn op je computer

Wie de site wil bezoeken [klikt hier](#)

Pannestraat

In 2007 bestaat Scholen 900 jaar als parochie. De gemeente Herk-de-Stad organiseert naar aanleiding hiervan een aantal initiatieven.

Maar: de inwoners van de Pannestraat wilden niet achterblijven!

Deze zomer organiseren ze een activiteit over de Schulense pannen en de Schulense pannebakkers! Ze duiken in de geschiedenis en zoeken uit hoe het nu zit met die bekende Schulense pannen.

Ze openden alvast een eigen website: <http://www.pannestraat.be>. Daar vertellen ze wat ze al gevonden hebben en houden ze belangstellenden op de hoogte van hun initiatieven en activiteiten. Alvast een mooi en aanbevelenswaardig initiatief.

Toerisme en Spoorpatrimonium

De vzw '[*Patrimoine Ferroviaire et Tourisme*](#) -[Toerisme en Spoorpatrimonium](#)' werd in 2005 opgericht door een aantal spoorwegliefhebbers. De doelstelling van de vereniging is het verwerven, bewaren en restaureren van oud, in onbruik geraakte, materieel van de Belgische Spoorwegen. Dit materieel is eigendom van de vereniging of van de leden die het aan de vereniging toevertrouwen. Het gaat hoofdzakelijk over gemotoriseerd rollend materieel maar ook andere getuigen van het verleden, zoals seinhuizen, overwegen en typische spoorse objecten worden bewaard.

De restauratie gebeurt volledig door vrijwilligers in hun vrije tijd. Momenteel wordt het reeds gerestaureerde materieel bewaard in ons Spoorwegmuseum te Saint-Ghislain (Henegouwen).

De vzw krijgt trouwens de steun van de Koning Boudewijnstichting en giften kunnen via de KBS met belastingsaftrek aan PFT-TSP overgemaakt worden.

De actieve vzw heeft niet alleen een perfect tweetalige [website](#) maar op een eigen [blog kun je de wedervaren volgen van de type 64-locomotief](#) die de vereniging in Roemenië terugvond en het verhaal van zijn terugreis (nu bezig) naar België

Waarom industriële archeologie zo interessant is ...

Uit recent onderzoek is het volgende gebleken :

Na opgravingen in de Russische bodem tot een diepte van 100meter hebben Russische wetenschappers resten gevonden van koperdraden, met een geschatte leeftijd van zo'n 1000 jaar. De Russen hebben hieruit de conclusie getrokken dat hun voorouders reeds 1000 jaar geleden beschikten over een kopernetwerk !

Om niet achter te blijven zijn Amerikaanse wetenschappers ook hun bodem gaan afgraven waarbij ze op een diepte van 200 meter resten van glasvezels aantreffen. Deze vezels bleken na onderzoek zo'n 2000 jaar oud te zijn, waaruit de Amerikanen concludeerden dat hun voorouders reeds 2000 jaar geleden al een zeer geavanceerd digitaal fibernetwerk in hun bezit hadden. En dat zo'n 1000 jaar voor de Russen...

Een week later hebben de Belgen het volgende rapport gepubliceerd: "*Na opgravingen in de Belgische bodem, tot op een diepte van 500 meter, hebben Belgische wetenschappers helemaal niets gevonden.*"

De Belgen concluderen hieruit dat zo'n 5000 jaar geleden de Oude Belgen reeds in het bezit waren van een

draadloos netwerk.

AGENDA

Tweede Europees Contactweekend Industrieel en Technisch Erfgoed: 25-27 mei e.k. in Kortrijk en Zwevegem

Na een eerste succesvolle bijeenkomst, waar vertegenwoordigers van verenigingen en organisaties uit 11 Europese landen aan deelnamen, wordt einde mei een tweede bijeenkomst georganiseerd. Deze diende in Noord-Frankrijk plaats te vinden maar door een aantal praktische problemen werd ze enkele kilometer naar het noorden opgeschoven. Ze vindt nu plaats in Kortrijk (o.m. het Vlasmuseum) en in de voormalige elektische centrale van Zwevegem ("Transfo"). Op zondag wordt aan de deelnemers een uitstap naar industriële sites in de omgeving aangeboden - waaraan ook alle VVIA-leden kunnen deelnemen. Het is een ideale gelegenheid om in contact te treden met collega's van over de grens. Meer informatie nu reeds beschikbaar op de website van E-FAITH: www.e-faith.org

Contactbijeenkomst verenigingen en vrijwilligersinitiatieven mijnbouw en groeven: 11-14 oktober

Deze bijeenkomst vindt onder auspiciën van E-FAITH plaats in Limburg (o.m. in Beringen) van 11 tot 14 oktober **2007**. Bedoeling is een stand van zaken op te maken van onderzoek en behoud van de geschiedenis van mijnen en groeven (dus niet alleen steenkool) en een balans van de inzet van vrijwilligers, vrijwilligersverenigingen en privé-organisaties. Meer informatie op: <http://www.miningheritage.org>

Papier en molens

De vereniging van toeristisch afgestudeerden van Ceria (Anderlecht) organiseert tijdens de komende maanden een reeks activiteiten (lezingen, plaatsbezoek) ivm de geschiedenis en het industrieel erfgoed van papier en papiermolens. Belangstellenden vinden alle informatie [op de website van Toegico](#)

25 jaar verzamelen. De keuze van het jenevermuseum

Het Nationaal Jenevermuseum - ondergebracht in het eerste gebouw in Vlaanderen dat indertijd omwille van zijn 'industrieel-archeologische waarde' wettelijk beschermd werd - viert in 2007 zijn 25ste erjaardag. Met deze tentoonstelling die loopt tot 26 augustus laat het museum zien waartoe 25 jaar intensief verzamelen kan leiden. Meer informatie vindt U op [de website van het Nationaal Jenevermuseum](#)

25 jaar Nationaal Vlasmuseum

En als we toch aan het vieren zijn, dan doen we voort...

Dit jaar bestaat het Nationaal Vlasmuseum in Kortrijk ook 25 jaar. Naar aanleiding daarvan wordt ingezoomd op *De Vlaschaard* - het meesterwerk van Stijn Streuvels dat honderd jaar geleden verscheen.

Dit gebeurt door middel van een tentoonstelling die van 31 maart tot 26 mei in het museum te zien is. Er wordt ingegaan op de achtergronden van het boek, hoe het ontstond, hoe het onthaald en hoe het tijdens de oorlog verfilmd werd. Dit laatste is een belangrijk tweede luik van het project. In 1942 kwam er inderdaad een Duitse filmploeg naar België om in de streek rond Kortrijk opnamen te maken voor 'Wenn die Sonne wieder scheint'. deze film, geregisseerd door Boleslaw Barlog in opdracht van de filmmaatschappij Terra was een bewerking van het boek van Steuvels.

In samenwerking met het Koninklijk Filmarchief werd deze film intussen gerestaureerd, gedigitaliseerd en uitgebracht op DVD. Daar werd allerlei extra materiaal aan toegevoegd, o.m. interviews, getuigenissen van ooggetuigen en figuranten, werkopnamen, de unieke documentaire 'Lied van het Linnen' (Charles Dekeukeleire, 1938), enz... Er verschijnt ook een boek die de film in zijn brede context plaatst.

Meer informatie over de tentoonstelling, de filmvertoningen, de publicatie en de dvd vindt men op [de website van het Nationaal Vlasmuseum](#)

Vraag en Aanbod

Souweine

Op vraag van het Joods Museum van België in Brussel is Yvan Verbraeck (yvan.verbraeck@skynet.be) samen met de nakomelingen van de familie Souweine op zoek naar informatie over:

- a) Hendrik en Felix Souweine die tussen 1898 en 1901 op de Boulevard de la Senne 102 in Brussel vertegenwoordigers zouden geweest zijn van het Maison J. Hirschhorn in Berlijn. Wie kent dit huis en wat boden zij aan?
- b) Emile Souweine had rond dezelfde periode een zaak onder de naam Société Générale d'Incandescence au Pétrole in de Rue Heyvaert in Anderlecht. Ook zou hij daar bekend geweest zijn als 'fabrikant de balances, lampes, rechauds etc. succession de Van Campenhout'. Vanaf 1901 zou hij op een ander adres een 'Société de Fabricage de Bronzes d'Eclairage' gehad hebben.

Torenuurwerken

De grootvader, vader en oom van Pieter Donche waren in de periode 1900-ca 1935 bedrijvige torenuurwerkmakers in Vlaanderen.

Talrijke torenuurwerken werden door hen ontworpen en nieuwgemaakt voor de kerken van Poelkapelle, Langemark, Beitem-Rumbeke, Oostvleteren, Vladslo, Esen, Mannekensvere, Schore, Voormezele, Dikkebus, Dottenijs, Kooigem en Kortrijk-St.-Jan. Andere werden hersteld: te Pollinkhove, Outryve, Koekelare, Boezinge, Westvleteren, Nazareth en Ieper (Westelijk Vlaanderen) en ook in Bretagne tijdens de Eerste Wereldoorlog waar zijn grootvader met zijn gezin naar toe gevlucht was.

De kroon op het werk was het torenuurwerk voor het Belfort van Ieper (zie <http://www.belgiumview.com/belgiumview/tl1/view0001832.php4>)

In de zomer overleed mijn Pieter Donches oom. Hij werd 99 jaar en 10 maanden. In zijn woning bevindt zich nog het atelier waar deze torenuurwerken werden gemaakt. Het atelier bevat een massa werktuigen en diverse machines voor de vervaardiging van de onderdelen. De erfgenamen zoeken nu naar een passende bestemming voor deze werktuigen en machines. Een reeks foto's van alle machines en werktuigen in dit atelier vindt men op Internet:

<http://www.win.ua.ac.be/~pavp/atelier>.

Geïnteresseerden en iedereen die op één of andere wijze kan bijdragen tot het veiligstellen van deze installaties kan contact opnemen met Pieter Donche, Pieter.Donche@advalvas.be, tel: 03/2301692

Installaties in het Zwembad van Vorst

[Bains::Connective](#) is een kunstenverkplaats, gevestigd in het vroegere gemeentelijk (art-deco) zwembad van Vorst.

Sinds 1997 zijn ze bezig met de renovatie van het gebouw en rehabilitatie tot kunstencentrum (creatie van atelierruimtes voor artiesten).

In de kelders van het gebouw staan nog alle vroegere machines en ketels voor verwarming, filtering, etc. en de initiatiefnemers van het kunstenvoorproject weten niet goed wat de waarde is van deze installaties en of het zin heeft om ze te bewaren als 'industriële archeologie'. Indien je hen kan helpen, of indien je interesse hebt voor deze installaties, dan neem je beszt contact met Leen De Spiegelaere, com@bains.be, tel. 02.5344855

(Tijdelijke) vrijwilligers gezocht om een smalspoortraject te helpen opbreken

Met onmiddellijke ingang kan de vzw Kolenspoor beschikken over een bestaand smalspoortraject in Houthalen. Daarmee kan op korte termijn in de omgeving van de stationssite te As, na aanleg van het smalspoor, een treintje toeristisch uitgebaat worden.

Een ratelsleutel en ringsleutel van 19mm volstaan om de +/- 4000 bouten los te schroeven.

Het overige materiaal wordt door het kolenspoor ter beschikking gesteld.

Er zal op nader te bepalen vaste tijdstippen van As naar Houthalen gependeld worden met de vaste vrijwilligers van het Kolenspoor.

Kandidaten kunnen zich melden op 089/622867 of kolenspoor@telenet.be

Modelbouw van historische scheepstypen

Wie heeft belangstelling voor modelbouw? Wie heeft belangstelling voor het bouwen van 'authentieke scheepsmodellen?' Wie heeft belangstelling voor het bouwen van 'maquettes van de binnenscheepvaart?' De modelbouwschool van de vzw Scheepvaartmuseum Baasrode heeft het voornemen een symposium te organiseren om de mensen die geïnteresseerd zijn in 'maquettes van de binnenscheepvaart door de eeuwen heen' samen te brengen zodat ze hun ervaringen kunnen uitwisselen.

Meer info: janannemans@skynet.be, tel. 052/333426

Tot horeca herbestemde gebouwen in Brussel

Voor zijn opleiding Toeristische Gids maakt Dirk Rebry een eindwerk "Tot horeca herbestemde gebouwen in Brussel". Tot nu heeft hij de volgende lijst : La Manufacture (atelier Delvaux), Les Ateliers des Grands Iles (zinkgieterij), La Grande Ecluse (pomphuis), Centre Galego (stoffenhandel), Il Rugantino (oud hotel), Belgica (bankfiliaal), Amadeus (beeldhouwersatelier), La Canne en ville (beenhouwerij), La Quincaillerie (ijzerwarenhandel), Zebrano (magazijnen Whibread), Tasso/Thurn&Taxis (Kon. stapelhuis), Le Mess (legerkazerne), De Markten (klooster, cristallerie). Zijn er nog andere U bekend? Graag bericht dan aan :

dirk.rebry@skynet.be

Traktor gezocht...

Valeer Antheunis uit Moerbeke-Waas is op zoek naar de traktor van zijn peter, waar hij in zijn jeugd regelmatig mocht op rijden.

Het is een merk Robuust gemaakt in het Oostblok. Zijn vader verkocht het gevaarte "als nieuw" aan zijn oom, vermoedelijk rond 1950.

Het is een liggende één cylinder, oorspronkelijk geleverd met ijzeren wielen en later vervangen door door rubberbanden.

Hij is afkomstig uit Wachtebeke - Groenstraat 5 en stond vermoedelijk op naam van Marie Alexander (grootmoeder) of Omer of Leon Verdurmen (ooms) Het is ook mogelijk dat deze nog op naam van Valeer's vader stond (Emiel Antheunis) doch dat is een vraagteken.

Zeker is dat de traktor van de sloop is gered en naar de west vlaanderens zou gegaan zijn, doch alle spoor is nu bijster.

Wie hierover informatie heeft contacteert: antheunis@telenet.be

Evenementenbureau zoekt industriële ruimte voor 80 personen

Het evenementenbureau Guava uit Antwerpen is op zoek naar een industriële locatie (melkerij, weverij, bierbrouwerij,...) die 80 mensen kan toelaten in de provincie Antwerpen of Brussel, of in die omgeving. Indien iemand kan helpen contacteert hij/zij Aske De Keyser,

Aske@Guava.be

Industriële wafeloven

Kathleen Vandenbranden kocht eind vorig jaar wij een pand in Hoeselt (Limburg). Het huis is van 1946 en deed de eerste jaren dienst als wafelbakkerij. Wanneer men precies is gestopt met deze activiteit is onbekend, feit is dat een en ander is achtergebleven.

Er staat o.m. nog een wafeloven, 'four a vapeur', en de vraag is of men dat ding nog überhaupt aan de praat kan krijgen. Als dat niet het geval is, vraagt Kathleen Vandenbranden zich af of hij dan niet beter ergens anders dienst kan doen als bv didactisch materiaal.

Wie kan raad geven, of wie belangstelling heeft contacteert haar via katopatra@hotmail.com, tel. 089/382038

Talenknobbels gezocht

E-FAITH, de Europese Federatie van Verenigingen voor Industrieel en Technisch Erfgoed is DRINGEND op zoek naar vrijwilligers die willen helpen om teksten op hun website te vertalen (o.m. vanuit het Nederlands en het Engels) naar andere Europese talen, of om bestaande teksten na te lezen (op fouten en overeenstemming met de pagina's in andere talen) en te waar nodig te corrigeren. Er wordt vooral gezocht naar mensen met kennis van Duits, Italiaans, Spaans - en ook Portugees en de Skandinavische talen. Maar Duits en Italiaans zijn op dit ogenblik blijkbaar het dringendst.

Wie wil helpen contacteert E-FAITH via hun website www.e-faith.org of per mail aan e-faith@-faith.org

Lidgeld

Enkele jaren geleden verspreidde monumentenzorg in Vlaanderen een affiche met de slogan "*molens malen niet van wind alleen*", om aan te duiden dat voor de instandhouding van ons erfgoed heelwat financiële middelen nodig zijn.

Ook de VVIA kan niet van wind leven - temeer daar de Vlaamse overheid ons nog steeds geen enkele frank subsidie toekent. We doen het heel zuinig, dank zij een aantal gemotiveerde vrijwilligers.

Daarom :

UW steun is hard nodig. Het bescheiden lidgeld dat we jaarlijks vragen (en waar de prijs van het [Vlaams-Nederlandse tijdschrift "Erfgoed van Industrie en Techniek"](#) inbegrepen is) is onontbeerlijk om onze werking mogelijk te maken.

Alle gegevens over het jaarlijks lidgeld vindt U op: <http://www.vvia.be/lidwoorden.htm>

Indien U Uw lidgeld voor 2007 nog niet gestort hebt: doe het dan NU

Op dezelfde rekening zijn ook alle steunbijdragen welkom.

Met héél véél dank.

Indien U deze nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen, dan zendt U gewoon een e-mail met in het onderwerpvenster "VVIA NOMAIL" aan vvia@vvia.be

Personen die via een vriend of kennis deze nieuwsbrief ontvangen en nog niet geabonneerd zijn, kunnen zich gratis opgeven voor regelmatige toezending door aan hetzelfde adres een e-mail zenden met in het onderwerpvenster "VVIA MAIL" en in het berichtenvenster hun naam en adresgegevens.

Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw

<http://www.vvia.be>

vvia@vvia.be

Postbus 30 Gent XII

B-9000 Gent 12

De VVIA is het platform voor vrijwilligersorganisaties en privaatrechtelijke initiatieven inzake studie, behoud en valorisatie van industrieel, technisch en wetenschappelijk erfgoed in Vlaanderen en Brussel.

Sedert 1978 op de bres voor het industrieel en technisch erfgoed - nog steeds zonder steun of subsidie van de Vlaamse overheid...

Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw

<http://www.vvia.be>

vvia@vvia.be

Postbus 30 Gent XII

B-9000 Gent 12

De VVIA is het platform voor vrijwilligersorganisaties en privaatrechtelijke initiatieven inzake studie, behoud en valorisatie van industrieel, technisch en wetenschappelijk erfgoed in Vlaanderen en Brussel.

Sedert 1978 op de bres voor het industrieel en technisch erfgoed - nog steeds zonder steun of subsidie van de Vlaamse overheid...

VVIA steunen ? Dat kan ! WORD LID-ABONNEE

bezoek onze website: <http://www.vvia.be/>

VVIA is stichtend lid van de Europese Federatie van Verenigingen voor Industrieel en Technisch Erfgoed / European Federation of Associations of Industrial and Technical Heritage - <http://www.e-faith.org/>